

Ad 1) Langt den vigtigste af disse Indtægtsposter var Tienden. I en af Statens Statistiske Bureau til Brug ved Forarbejderne til Tiendeloven udarbejdet Opgørelse vedrørende Aaret 1899 er Indtægten gennem Præstetienden beregnet til 2 312 532 Kr., og ved en Opgørelse angaaende Præsteembedernes Økonomi, som til Brug for det dengang siddende kirkelige Udvalg af 1903 blev foretaget paa Grundlag af Oplysninger indhentet i 1905, blev samme Indtægt beregnet til ca. 2,4 Mill. Kr. aarlig med Benyttelse af Gennemsnittet af Kapitelstaksterne for 1892—1901.

Ad 2) Indtægten gennem andre Kornindtægter beregnedes samtidig (1905) til ca. 250 000 Kr. aarlig og Rekognitioner til Beløb ca. 25 000 Kr. aarlig.

Ad 3) Præsteembedernes Kapitaler blandt Stiftsmidlerne blev derhos opgivet til i alt ca. 14 Mill. Kr. Af denne Sum var 103 700 Kr. ikke rentebærende. Til Gengæld var 576 000 Kr. i Bankaktier.

Foruden de nævnte ca. 14 Mill. Kr. fandtes der ved Embederne Oplægsfonde til Beløb i alt 572 918 Kr., og endelig fandtes 21 362 Kr. opsamlede i særlige Fonde samt 135 838 Kr. i Kapitaler, der maatte antages at tilfalde en eventuel Lønningsfond.

Ad 4) Hvad endelig Præsteembedernes Jorder angaar kan det oplyses, at der ligeledes ifølge den i 1905 foretagne Opgørelse tilhørte Præsteembederne et samlet Areal af i alt 67 000 Tdr. Land med en Ejendomsskyld af ca. 29 Mill. Kr. og af Hartkorn ca. 5 250 Tdr. Den aarlige Indtægt af disse Jorder var beregnet til ca. 1 262 000 Kr.

De foran under 1—4 anførte Oplysninger, der som allerede nævnt som Helhed er baseret paa et Materiale, der er fremskaffet i 1905, maa antages i Hovedsagen at svare ogsaa til Tilstanden i 1901, idet det udtrykkeligt er anført i den udarbejdede Redegørelse, at Opgørelsen i det store og hele er i god Overensstemmelse med en paa Præsteforeningens Initiativ udarbejdet Oversigt vedrørende Landsbypræsternes økonomiske Vilkaar i 1899 og en paa Foranstaltning af Kirke- og Undervisningsministeriet tidligere udarbejdet Oversigt over Præsteembedernes økonomiske Forhold efter Gennemsnit for 1883—92, jfr. i øvrigt ogsaa den omtalte Opgørelse vedrørende Tiendeindtægten i 1899, der er udarbejdet af Statens Statistiske Bureau.

Det bemærkes i denne Forbindelse, at Afløsningen af Tienden i Henhold til Lov af 15. Maj 1903 ikke allerede kan have gjort sig gældende paa et saa tidligt Tidspunkt som 1905, jfr. Tiendelovens § 6, men efterhaanden som denne Afløsning fandt Sted, er Tienden fra en aarlig Afgift af Jorder ændret til Besiddelsen af en i Forhold til Tiendeafgiften i Henhold til Lovens Afløsningsregler beregnet Kapital, der indbetaltes fra Tiendebanken til Stiftsmidlerne i 4 pCt. rentebærende Tiendebankobligationer, og det kan oplyses, at den samlede Afløsningssum for Præstetienden ifølge Oplysning fra Tiendebanken har udgjort i alt 61 027 602 Kr., hvori er medregnet ogsaa Afløsningssummen for Præstetienden i Sønderjylland, der er afløst i Henhold til Lov af 4. April 1928.

De indbetalte Tiendemidler administreres under Massebestyrelse og holdes ikke som en fra de øvrige Kapitaler særlig Masse.

Foruden denne Afløsning har der i Henhold til Lovene Nr. 174 af 20. Marts 1918 og Nr. 505 af 28. September 1918 i vidt Omfang fundet Afløsning Sted af de Præsteembederne tilkommende Grundbyrder, saaledes at den aarlige Afgift er ombyttet med en efter Lovens Regler beregnet Kapital, der ligeledes er indbetalt til Stiftsmidlerne og nu ligesom Tiendemidlerne administreres under Massebestyrelse. I Henhold til en Opgørelse, der er foretaget pr. 31. Marts 1935 paa et Tidspunkt, da Grundbyrdekapitalerne endnu holdtes for sig, ser man sig dog i Stand til at oplyse, at disse Kapitaler da udgjorde i alt 9 146 836 Kr. 38 Øre foruden en under Reserve- og Administrationsfonden inddraget Reservekapital paa 1 386 339 Kr. 43 Øre, hvilken Reservekapital dog ogsaa har modtaget Bidrag fra de Kirkerne tilhørende Grundbyrdekapitaler.

Med Hensyn til den Udstykning af Præstegaardene, der har fundet Sted i Henhold til Lov Nr. 537 af 4. Oktober 1919, og som ogsaa bør nævnes her som Aarsag til en meget væsentlig Omlægning i Præsteembedernes Formuesforhold, skal man henvise til de ovenfor givne Oplysninger, idet man dog tillige henviser til, at de saaledes stedfundne Udstykninger ingen Indflydelse har haft paa Størrelsen af Præsteembedernes Kapitaler blandt Stiftsmidlerne.